

SVENSKA SPÅRVÄGSFÖRENINGEN

ÅRSMÖTET I GÄVLE

DEN 7—8 SEPTEMBER 1934

SAMMANTRÄDET I KÖPENHAMN

DEN 24 NOVEMBER 1934

INNEHÅLLSFÖRTECKNING.

	Sid.
Årsmötet i Gävle.	
Program.....	7
Mötesdeltagare.....	10
Protokoll	15
Styrelseberättelse för år 1933	23
Revisionsberättelse	26
Statistiska uppgifter för åren 1932—1933	27
Föredrag vid årsmötet i Gävle.	
Gävle Stads Spårvägar. Ingenjör <i>S. Mortimer</i>	29
Internationella spårvägs-kongressen i Berlin 1934. Spårvägschef <i>O. Lange</i>	35
Den internationella elektrotekniska kommitténs (I. E. C.) normeringsarbeten rörande elektrisk banmateriel samt de nya svenska normerna för banmotorer. Civilingenjör <i>J. Körner</i>	65
Automatisk anordning för central registrering av spårvagnars ankomst- och avgångstider. Direktör <i>E. Hultman</i>	75
Tunnelbanan Skanstull—Slussen. Banningenjör <i>R. Gripe</i>	79
Nytt elektriskt system för automatisk omläggning av spårväxlar, infört vid ombyggnad av slussområdet i Stockholm. Maskiningenjör <i>E. Engdahl</i>	99
Rullande materiel, verkstäder och hallar. Direktör <i>E. Hultman</i>	117
Stockholms spårvägars bussgarage. Erfarenheter från två års drift. Ingenjör <i>Thor Lange</i>	125
Trolleybussen. Avdelningschef <i>Th. Vidlund</i>	155
Kraftekonomi vid trolleybussdrift och ett förslag till en ny trolleybuss. Direktör <i>H. Ångström</i>	169
Sammanträdet i Köpenhamn.	
Föredrag vid av Köpenhamns Spårvägar anordnat sammanträde i Köpenhamn den 24 november 1934, till vilket Svenska Spårvägsföreningens styrelse inbjudits:	
Automatisk Kontrollerbetjening. Direktör <i>A. Juel-Hansen</i>	185
Erfaringer og Teori om Haandbremses, Bivognsbremses og Skinnebremses. Værkstedsbestyrer <i>Otto Möller</i>	195
Skifter og Krydsninger. Konstruktion og Fremstilling. Afdelingsingeniør <i>G. R. Christophersen</i>	209
Termitsvejsning og Termitfremstilling. Afdelingsingeniør <i>G. R. Christophersen</i>	221
Refuger. Afdelingsingeniør <i>G. R. Christophersen</i>	227
Fremstilling af Sporvogne paa egne Værksteder. Afdelingsingeniør <i>P. A. Flindt</i>	235

SVENSKA SPÅRVÄGSFÖRENINGEN.

Grundad år 1905.

Styrelse:

Ordförande:

Hellgren, G., direktör, Stockholms spårvägar.

Vice ordförande:

Reuterswärd, C. A., direktör, Göteborgs spårvägar.

Övriga ledamöter:

Hultman, E., direktör, Malmö spårvägar,

Lange, O., spårvägschef, Hälsingborgs spårvägar,

Nerell, Å., direktör, Stockholm—Rimbo Järnvägsaktiebolag.

Suppleanter:

Ericsson, J. A., direktör, Trafikaktiebolaget Stockholm—Södra
Lidingön,

Ångström, H., direktör, Uppsala spårvägar.

Sekreterare och kassaförvaltare:

Augustinsson, Wilh., ombudsman, Stockholms spårvägar.

Ordförandens och sekretariatets

adress: Tegnérgatan 2 A, 1 tr., Stockholm.

telefon: Namnanrop: »Spårvägen» och 33 03 08.

Medlemmar:

Hedersledamot:

Hjortzberg, Ernst, kapten.

Ordinarie medlemmar:

Aktiebolaget Stockholms Spårvägar,
Gävle Stads Spårvägar,
Göteborgs Spårvägar,
Hälsingborgs Stads Spårvägar,
Järnvägsaktiebolaget Göteborg—Särö,
Järnvägsaktiebolaget Stockholm—Saltsjön,
Jönköpings Spårvägar,
Karlskrona Stads Spårvägar,
Lidingö Trafikaktiebolag,
Luossavaara—Kiirunavaara Aktiebolag,
Malmö Stads Spårvägar,
Norrköpings Spårvägar,
Spårvägsaktiebolaget Sundsvall—Skön,
Spårvägsaktiebolaget Upsala—Mälaren,
Stockholm—Rimbo Järnvägsaktiebolag,
Stockholms Läns Omnibusaktiebolag,
Sundsvalls Spårvägs Aktiebolag,
Trafikaktiebolaget Stockholm—Södra Lidingön,
Upsala Spårvägs Aktiebolag.

Extra medlemmar:

Asker, C. F., kapten, Stockholm,
Billing, I., byrådirektör, Råsunda,
Bolinder, Nils, överdirektör, Stockholm,
Enström, A. F., kommerseråd, Stockholm,
Ericsson, E. C., byrådirektör, Stockholm,
Hjorth, E., direktör, Stockholm,
Insulander, Carl J., överstelöjtnant, Stockholm,
Körner, A. J., civilingenjör, Stockholm,
Landtmanson, K., statsinspektör, Stockholm,
Lundin, Erik, direktör, Stockholm,
Pallin, K. A., trafikchef, Hagfors,
Ståhle, L. W., maskininspektör, Stockholm,
Ståhle, Viktor, major, Stockholm,
Tamm, Percy H:sson, ingenjör, Stockholm,
Tisell, Henrik A., civilingenjör, Stockholm,

Valsinger, P. Axel, byråchef, Stockholm,
Wendt, Ivar, direktör, Jonsered,
Östberg, Gustaf, kapten, Stockholm.

Passiva medlemmar:

Aktiebolaget Hägglund & Söner, Örnsköldsvik,
Aktiebolaget Lindholmen—Motala, Motala,
Aktiebolaget Scania-Vabis, Södertälje,
Aktiebolaget Svenska Järnvägsverkstäderna, Linköping,
Aktiebolaget Svenska Kullagerfabriken, Göteborg,
Aktiebolaget Svenska Maskinverken, Södertälje,
Aktiebolaget Volvo, Göteborg,
Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget, Västerås,
Elektriska Aktiebolaget A. E. G., Stockholm.
Trelleborgs Gummifabriks Aktiebolag, Trälleborg.

Grand Hotell, Gävle.

På inbjudan av Gävle Stads Spårvägar avhöll Svenska Spårvägsföreningen sitt 30. årsmöte i Gävle fredagen den 7 och lördagen den 8 september 1934.

För mötet hade följande program uppgjorts:

PROGRAM
för
SVENSKA SPÅRVÄGSFÖRENINGENS
ÅRSMÖTE I GÄVLE
DEN 7—8 SEPTEMBER 1934.

Lokal: Grand Hotell.

Fredagen den 7 september 1934.

- Kl. 9.00
1. Årsmötets öppnande.
 2. Val av ordförande och vice ordförande för årsmöte och föreningsstämma.
 3. Val av justeringsmän.
 4. »Gävle Stads spårvägar.» Föredrag av ingenjören *S. Mortimer*, Gävle spårvägar.
 5. »Internationella spårvägskongressen i Berlin 1934.» Föredrag av spårvägschefen *O. Lange*, Hälsingborgs spårvägar.

Nygatan, Gävle.

6. »*Den Internationella Elektro-tekniska Kommitténs (I. E. C.) normeringsarbeten rörande elektrisk banmateriel samt de nya svenska normerna för banmotorer.*» Föredrag av civilingenjören A. J. Körner, Stockholm.
7. »*Automatisk tidskontroll.*» Föredrag av direktören E. Hultman, Malmö spårvägar.
8. »*Tunnelbanan Skanstull—Slussen.*» Föredrag av baningenjören R. Gripe, Stockholms spårvägar.
9. »*Nytt elektriskt system för automatisk omläggning av spårväxlar, infört vid ombyggnad av slussområdet i Stockholm.*» Föredrag av maskiningenjören E. Engdahl, Stockholms spårvägar.

Kl. 13.00 Lunch å Grand Hotell, given av Gävle Stads spårvägar.

Kl. 14.30 10. Svenska Spårvägsföreningens årsstämma:

- a) Årsberättelsen.
- b) Granskning av styrelsens förvaltning och därmed sammanhängande fråga om ansvarsfrihet.
- c) Val av styrelse. (I tur att avgå äro: Herrar Lange, Reuterswärd och Hjorth.)
- d) Val av revisorer.
- e) Val av nya medlemmar.
- f) Anmälan om utträde ur föreningen.

g) Val av fullmäktige i Sveriges Tekniskt Industriella Skiljedomsinstitut.

h) 1935 års möte.

11. »Rullande materiel, verkstäder och hallar.» Rapport av direktören *E. Hultman*, Malmö spårvägar.
12. »Stockholms spårvägars bussgarage. Erfarenheter från två års drift.» Föredrag av ingenjören *Thor Lange*, Stockholms spårvägar.
13. »Trolleybussen.» Föredrag av avdelningschefen *Th. Vidlund*, Göteborgs spårvägar.

Kl. 19.00 Middag å restaurang Engeltofta, given av Gävle Stad.
Klädsel: Vardagsdräkt.

Lördagen den 8 september 1934.

Kl. 8.45 Avresa till Sandviken.
Besök å Sandvikens Järnverk.
Gemensam lunch.

Särskild inbjudan att närvara vid mötesförhandlingarna hade tillställts:

Landshövdingen *Sven Lübeck*.

Borgmästaren *Nils Berlin*.

Stadsfullmäktiges ordförande redaktören *N. S. Norling*.

» vice ordförande vice konsuln *J. A. Löfgren*.

Drätselkammarens ordförande, 1:e kontorsbiträdet *J. V. Lind*.

Direktören *Birger Bellander*.

Avdelningschefen *Otto Larsson*.

Ekonomichefen *Axel Frydén*.

Direktör *V. Ekman*.

Lokföraren *P. J. Andersson*.

Försågaren *Ludvig Hellström*.

Kassören *Rob. Johansson*.

Grosshandlaren *N. F. Kjellerstedt*.

Redaktionssekreteraren *Oskar Millgårdh*.

Stadsombudsmannen *Yngve Bjerström*.

Majoren *Nils Holmström*.

Redaktören *Adolv Olsson*.

Stuveriarbetaren *C. A. Forsström*.

Trafikdirektören *A. Hjelmér*.

Vice konsuln *Carl Norenberg*.

Förbundssekreterare *H. Sten*.

Grosshandlaren *Abr. Mattsson*.

Byggnadschefen *C. Y. Zacco*.

Stadsingenjören G. A. Jernberg.
Stadsarkitekten S. H. Wranér,

samt

Disponenten K. F. Göransson, Sandviken,
Direktören Lars Yngström, » ,
Direktören E. G. Pehrsson, » , och
Direktören Viktor Magnusson, » ,

ävensom representanter för:

Aktiebolaget Volvo, Göteborg, och
Aktiebolaget Lindholmen-Motala, Motala,

samt tidningarna:

Gefle Dagblad.
Gefleposten.
Norrlands-Posten och
Arbetarbladet.

Till mötet hade infunnit sig representanter för 17 ordinarie och 7 passiva medlemmar. Härjämte hade hedersledamoten och 7 extra medlemmar kommit till städes.

Deltagareförteckningen upptog följande namn:

Hedersledamot:

Kaptenen *Ernst Hjortzberg.*

Ordinarie ledamöter:

Aktiebolaget Stockholms Spårvägar:

Transportmästaren *J. A. Wallin.*
Civilingenjören *C. Kleman.*
Direktören *E. W. Forssberg.*
Direktören *G. Hellgren.*
Ombudsmannen *Wilh. Augustinsson.*
Trafikchefen *E. Magnuson.*
Maskiningenjören *E. Engdahl.*
Baningenjören *R. Gripe.*
Bussingenjören *Thor Lange.*

Gävle Stads Spårvägar:

Disponenten *Werner Bengtson.*
Arbetsförm. föreståndaren *O. Holm.*
Förste kontorsbiträdet *J. V. Lind.*
Faktorn *C. V. Westlund.*
Civilingenjören *J. F. Hjorth.*
Expeditionen *G. V. Johansson.*

Från årsmötet 1934.

Plåtslagaremästaren *G. Th. Karlsson*.
 Ingenjören *C. F. Andersson*.
 Polismästaren *A. Dahlberg*.
 Ingenjören *Anders Levan*.
 Kamreraren *Sigurd Eriksson*.

Ingenjören *Sven Mortimer*.
 Ingenjören *K. S. Landquist*.
 Trafikmästaren *Aug. Swärd*.

Göteborgs Spårvägar:

Ingenjören *A. J. Eduards*.
 Spårvagnskonduktören *J. A. Fagerberg*.
 Direktören *C. A. Reuterswärd*.
 Avdelningschefen *Th. Vidlund*.
 Byråingenjören *Georg Enell*.

Hälsingborgs Stads Spårvägar:

Kassören *Anders Persson*.
 Civilingenjören *Jean Bärlin*.
 Spårvägschefen *O. Lange*.

Järnvägsaktiebolaget Stockholm—Saltsjön:

Verkställande Direktören *J. W. Lindgren*.

Jönköpings Spårvägar:

Förste Kontoristen *B. Lindstedt*.
 Civilingenjören *R. Linse*.

Karlskrona Stads Spårvägar:

Kamreraren *O. Kloo*.
 Civilingenjören *H. Tham*.

Lidingö Trafikaktiebolag:

Bankombudsmannen *P. Hemberg*.
 Trafikchefen *S. Fogelberg*.

Malmö Stads Spårvägar:

Ryttmästaren *D. J. G. von Platen*.
 Direktören *E. Hultman*.

Norrköpings Spårvägar:

Byråingenjören *Thore Frisk*.

Spårvägsaktiebolaget Sundsvall—Skön:

Civilingenjören *Alf Lindén*
(se Sundsvalls Spårvägs Aktiebolag).

Spårvägsaktiebolaget Upsala—Mälaren:

Direktören *Hilding Ångström*
(se Upsala Spårvägs Aktiebolag).

Stockholm—Rimbo Järnvägsaktiebolag:

Direktören *Åke Nerell*.
Trafikchefen *Ernst Richnau*.
Maskiningenjören *Johannes Lindholm*.

Stockholms Läns Omnibusaktiebolag.

Direktören *Ernst Kihlberg*.

Sundsvalls Spårvägs Aktiebolag:

Civilingenjör *Alf Lindén*.

Trafikaktiebolaget Stockholm—S. Lidingön:

Kaptenen *J. A. Ericsson*.

Upsala Spårvägs Aktiebolag:

Disponenten *Svante Strandberg*.
Direktören *Hilding Ångström*.

Extra medlemmar:

Kommerserådet *A. F. Enström*.
Byrådirektören *E. C. Ericsson*.
Direktören *E. Hjorth*.
Civilingenjören *A. J. Körner*.
Statsinspektören *K. Landtmanson*.
Majoren *Viktor Stähle*.
Civilingenjören *Henrik Tisell*.

*Passiva medlemmar:**Aktiebolaget Hägglund & Söner:*

Direktören *P. E. Hägglund*.

Aktiebolaget Scania-Vabis:

Direktören *G. Lindmark*.
 Överingenjören *A. Nilsson*.

Aktiebolaget Svenska Järnvägsverkstäderna:

Ingenjören *Sverre Smith*.

Aktiebolaget Svenska Kullagerfabriken:

Överingenjören *Harry Helmstein*.

Aktiebolaget Svenska Maskinverken:

Överingenjören *Hans Hellström*.
 Ingenjören *Gunnar Liljegren*.

Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget.

Ingenjören *Carl Wijkborn*.
 Ingenjören *W. Heinrici*.
 Ingenjören *P. Hiersemann*.
 Ingenjören *W. Schmidt*.

Elektriska Aktiebolaget A. E. G.:

Civilingenjör *Sigurd Halden*.

Aktiebolaget Volvo representerades av:

Direktören *Gustaf Larsson*,
 Försäljningschefen *H. Johansson*, samt
 Ingenjören *C. H. Tollertz*.

Av de särskilt inbjudna hade infunnit sig:

Landshövdingen *Sven Lübeck*.
 Redaktören *N. S. Norling*.
 Vice konsuln *J. A. Löfgren*.
 1:e kontorsbiträdet *J. V. Lind*,
 Avdelningschefen *Otto Larsson*.
 Ekonomichefen *Axel Frydén*.
 Lokföraren *P. J. Andersson*.
 Kassören *Rob. Johansson*.
 Grosshandlaren *N. P. Kjellerstedt*.
 Redaktionssekreteraren *Oskar Millgårdh*.
 Stadsombudsmannen *Yngve Bjerström*.
 Redaktören *Adolv Olsson*.
 Trafikdirektören *A. Hjelmér*.

Vice konsuln *Carl Norenberg*.
 Förbundssekreteraren *H. Sten*.
 Grosshandlaren *Abr. Mattsson*.
 Stadsingenjören *G. A. Jernberg*.
 Stadsarkitekten *S. H. Wranér*.

Mötesprotokollet var av följande lydelse:

Protokoll, hållet vid Svenska Spårvägsföreningens årsmöte i Gävle den 7—8 september 1934.

Fredagen den 7 september 1934.

§ 1.

I egenskap av ordförande för Gävle Stads Belysningsstyrelse, varunder stadens spårvägar sorterade, hälsade disponenten Werner Bengtzon Svenska Spårvägsföreningen och mötesdeltagarna välkomna till Gävle och överlämnade därefter ordet till föreningens ordförande direktören Gösta Hellgren, Stockholm.

§ 2.

Å föreningens vägnar framförde herr Hellgren ett tack till inbjudarna och förklarade härefter årsmötet öppnat.

§ 3.

Utsågs herr Hellgren till ordförande vid mötet.

Till vice ordförande valdes herr Bengtzon och direktören C. A. Reuterswärd, Göteborg.

Undertecknad Augustinsson hade att såsom föreningens sekreterare föra protokoll över mötesförhandlingarna.

§ 4.

Utsågos herrar ingenjören S. Mortimer, Gävle, och direktören J. Wilh. Lindgren, Stockholm, att jämte ordföranden justera mötesprotokollet.

§ 5.

Höll ingenjören S. Mortimer föredrag om »*Gävle Stads Spårvägar*» (Bil. A.), som innevarande år kunde fira sin 25-åriga tillvaro.

§ 6.

Spårvägschefen O. Lange, Hälsingborg, redogjorde härefter för »*Internationella spårvägskongressen i Berlin 1934*» (Bil. B). Ljusbilder belyste föredraget.

§ 7.

Härpå följde föredrag av civilingenjören A. J. Körner, Stockholm, om »*Den internationella elektrotekniska kommitténs (I. E. C.) normeringsarbeten rörande elektrisk banmateriel samt de nya svenska normerna för banmotorer*» (Bil. C.).

§ 8.

Direktören Einar Hultman, Malmö spårvägar, talade härafter om »*Automatisk anordning för central registrering av spårvagnars ankomst- och avgångstider*» (Bil. D.).

§ 9.

Härafter höll baningenjören R. Gripe, Stockholms spårvägar, föredrag om »*Tunnelbanan Skanstull—Slussen*» (Bil. E.), varefter maskingenjören E. Engdahl, Stockholms spårvägar, redogjorde för ett »*Nytt elektriskt system för automatisk omläggning av spårväxlar, infört vid ombyggnad av slussområdet i Stockholm*» (Bil. F.).

Föredragen beledsagades av ljusbilder.

Kl. 12.45 avbrötos förhandlingarna och intogs lunch å Grand Hotell under värdskap av Gävle Stads Spårvägar.

Förhandlingarna återupptogs kl. 14.30, varvid föreningen först avhöll årets

ordinarie föreningsstämma.

§ 10.

1. Efter föredragning i påfordrade delar av styrelsens och revisorernas berättelser för år 1933 beviljade stämman styrelsen ansvarsfrihet för sagda år.

2. Styrelseledamöterna herrar spårvägschefen Otto Lange, Hälsingborg, och direktören C. A. Reuterswärd, Göteborg, fingo härafter sina mandat förnyade till ordinarie föreningsstämman år 1937.

3. Efter anteckning, att styrelsesuppleanten direktören Erik Hjorth undanbett sig återval, utsåg stämman verkställande direktören i Trafikaktiebolaget Stockholm—Södra Lidingön kaptenen J. A. Ericsson, Stockholm, till suppleant i herr Hjorths ställe för tiden till ordinarie föreningsstämma år 1937.

4. Till revisorer för år 1935 utsågos kamreraren O. Westerberg (omval) och direktören Eric Hjorth (nyval), båda i Stockholm.

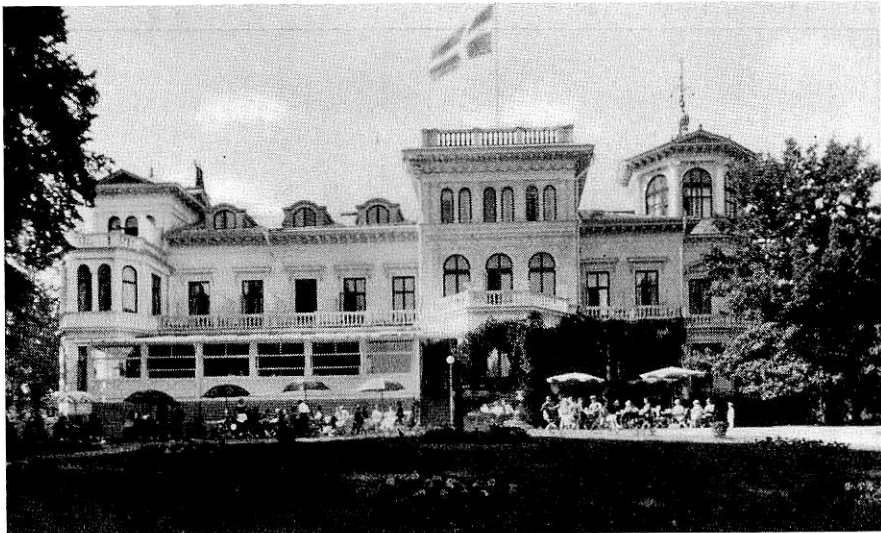
Karta över "Gävle.

0 100 200 300 400 500 600 700 800 M.

Skala.

- 1 Grand Hotell
- 2 Centralhotellet
- 3 Centralstationen
- 4 Slottet
- 5 Stadshuset
- 6 Rådhuset
- 7 Heliga Tref. kyrka
- 8 Elverkets ö spårvägarnas kontor
- 9 Vagnhall ö verkstäder.

- Linje 1. (Femte Tvärgatan - Stadsträdgården)
- - - - - 2. (Kungs- och Nygatan - Kaserngatan)
- - - - - 3. (Islandsplan - Karskär)
- Järnväg.

Engeltofta.

5. Anmäldes, att Tidaholms Bruks Aktiebolag, som sedan år 1929 varit passiv medlem i föreningen, anmält sitt utträde från och med år 1934.

6. På förslag av styrelsen invaldes till *passiva medlemmar*: Aktiebolaget Volvo, Göteborg, och Aktiebolaget Lindholmen-Motala, Motala.

7. Till fullmäktige i Sveriges Tekniskt Industriella Skiljedomsinstitut omvaldes för treårsperioden 1935—1937

direktören Gösta Hellgren, Stockholm, och

» C. A. Reuterswärd, Göteborg,

med

direktören Åke Nerell, Stockholm, och

spårvägschefen O. Lange, Hälsingborg,

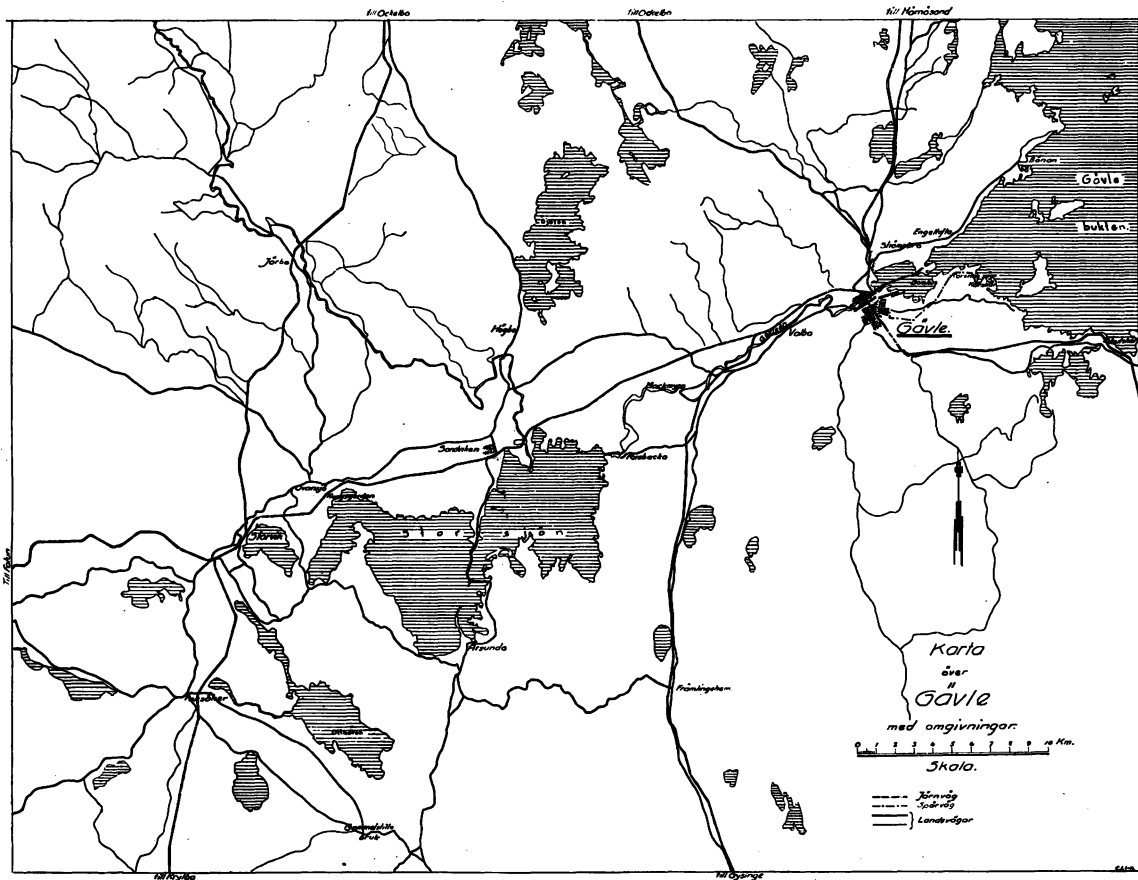
till suppleanter.

8. Uppdrog stämman åt styrelsen att bestämma tid och plats för 1935 års föreningsstämma och årsmöte.

§ 11.

Härefter avlade direktören E. Hultman, Malmö spårvägar, rapport från kommittén för »*Rullande materiel, verkstäder och hallar*» (Bil. G.).

I den här efter uppkomna diskussionen hemställde direktören Ernst Kihlberg, Stockholms Läns Omnibusaktiebolag, att föreningen måtte i frågor rörande standardisering av bussar och bussmateriel taga under övervägande ett samgående med Sveriges Omnibusägares Riksförbund.

Med gillande härav uppdrog mötet åt ordföranden att träffa för det blivande samarbetet erforderliga åtgärder.

§ 12.

Ingenjören Thor Lange, Stockholms spårvägar, talade härefter om »*Stockholms Spårvägars bussgarage. Erfarenheter från två års drift*» (Bil. H.).

Föredraget beledsagades av ljusbilder.

§ 13.

Härefter följde ett av ljusbilder belyst föredrag av avdelningschefen Th. Vidlund, Göteborgs Spårvägar, om »*Trolleybussen*» (Bil. I.).

I anslutning till detta föredrag redogjorde direktören Hilding Ångström, Uppsala spårvägar, för vissa uppslag rörande trolleybussen och dess kombinerings med andra trafikslag. Anförandet, varunder ljusbilder förevisades, skulle i utarbetat skick biläggas protokollet under rubriken »*Kraftekonomi vid trolleybussdrift och ett förslag till en ny trolleybuss*» (Bil. K.). I samband härmed förevisade herr Ångström en film om trolleybussen och dess användning i praktisk drift.

På föredragen följde diskussion med inlägg av herrar Reuterswärd, Wijckborn, Hultman och Körner.

Då föredragningslistan för dagen härmed genomgåts, förklarade ordföranden kl. 18 förhandlingarna avslutade.

Till kl. 19 hade Gävle stad inbjudit mötesdeltagarna till middag å Grand Restaurang *Engeltofta*. Vid middagen presiderade stadsfullmäktiges vice ordförande konsul J. A. Löfgren, som jämväl höll välkomstalet. Drätselkammarens ordförande förste kontorsbiträdet J. W. Lindh talade för Svenska Spårvägsföreningen, direktör Hellgren för Gävle stad och dess spårvägar samt direktör Hjorth för föredragshållarna. Gästernas tack framfördes av kommerserådet Enström.

Efter middagen rullades en »Hultman-film» från årsmötet i Norrköping 1933 och internationella spårvägskongressen i Berlin 1934.

Lördagen den 8 september 1934 avreste mötesdeltagarna från Grand Hotell kl. 8.45 i bussar till Sandvikens Järnverk, dit ankomsten skedde en timme senare.

Sedan disponenten K. F. Göransson vid brukskontoret hälsat färd-deltagarna välkomna, besågos järnverkets olika anläggningar gruppvis under ciceronskap av bruksingenjörer.

Sandvikens järnverk.

Kl. 12.30 gav Sandvikens Järnverks Aktiebolag lunch å Brukshotellet, varunder disponent Göransson efter en kort resumé över brukets historia redogjorde för dess nuvarande verksamhet och produktion.

Kl. 14.30 skedde uppbrott och anträdde en utfärd i bussar runt Storsjön över Storvik—Torsåker—Gammelstilla Bruk—Årsunda med återkomst till Gävle kl. 17.30.

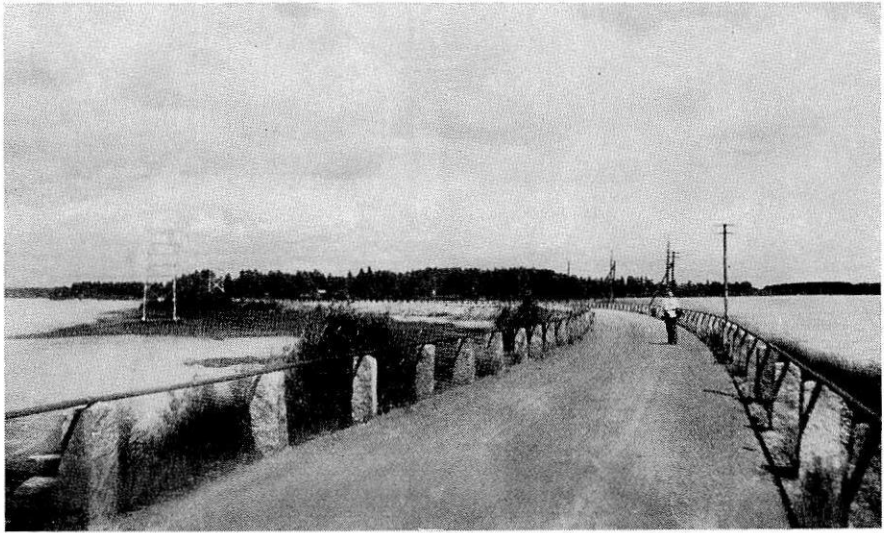
Vid protokollet:
Wilh. Augustinsson.

Justeras:

Gösta Hellgren.

S. Mortimer.

J. Wilh. Lindgren.

Storsjön vid Årsunda.

Styrelsen för Svenska Spårvägsföreningen får härmed avgiva följande

BERÄTTELSE FÖR ÅR 1933.

1. Årsmötet 1933.

På inbjudan av Norrköpings Kommunala Affärsverk avhöll föreningen sitt 29 årsmöte i Norrköping den 1 och 2 september 1933. Mötesförhandlingarna föreligga i tryck.

2. Medlemmar.

Vid ordinarie stämma den 1 september 1933 invaldes som *ordinarie medlem*:

Stockholms Läns Omnibusaktiebolag, Roslags-Näsby,

extra medlemmar:

Direktören Erik Hjorth, Stockholm, och

Civilingenjören A. J. Körner, Stockholm.

Två passiva medlemmar, Aktiebolaget Bofors och Nydqvist & Holm Aktiebolag, hava utträtt ur föreningen.

Föreningen bestod sålunda under år 1933 av följande medlemmar:

Hedersledamot:

Kaptenen Ernst Hjortzberg.

Ordinarie medlemmar:

Aktiebolaget Stockholms Spårvägar,

Gävle Stads Spårvägar,

Göteborgs Spårvägar,

Hälsingborgs Stads Spårvägar,

Järnvägsaktiebolaget Göteborg—Särö,

Järnvägsaktiebolaget Stockholm—Saltsjön,

Jönköpings Spårvägar,

Karlskrona Stads Spårvägar,

Lidingö Trafikaktiebolag,

Luossavaara-Kiirunavaara Aktiebolag,

Malmö Stads Spårvägar,

Norrköpings Spårvägar,

Spårvägsaktiebolaget Sundsvall—Skön,

Spårvägsaktiebolaget Upsala—Mälaren,

Stockholm—Rimbo Järnvägsaktiebolag,

Stockholms Läns Omnibusaktiebolag,

Sundsvalls Spårvägs Aktiebolag,
 Trafikaktiebolaget Stockholm—Södra Lidingön,
 Upsala Spårvägs Aktiebolag.

Extra medlemmar:

Kaptenen C. F. Asker,
 Byrådirektören I. Billing,
 Överdirektören Nils Bolinder,
 Kommerserådet A. F. Enström,
 Byrådirektören E. C. Ericsson,
 Direktören E. Hjorth,
 Överstelöjtnanten Carl J. Insulander,
 Civilingenjören A. J. Körner,
 Statsinspektören K. Landtmanson,
 Direktören Erik Lundin,
 Trafikchefen K. A. Pallin,
 Maskininspektören L. W. Ståhle,
 Majorerna Viktor Ståhle,
 Ingenjören Percy H:sson Tamm,
 Civilingenjören Henrik Tisell,
 Byråchefen P. Axel Valsinger,
 Direktören Ivar Wendt,
 Kaptenen Gustaf Östberg.

Passiva medlemmar:

Aktiebolaget Hägglund & Söner,
 Aktiebolaget Scania-Vabis,
 Aktiebolaget Svenska Järnvägsverkstäderna,
 Aktiebolaget Svenska Kullagerfabriken,
 Aktiebolaget Svenska Maskinverken,
 Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget,
 Elektriska Aktiebolaget A. E. G.,
 Tidaholms Bruks Aktiebolag,
 Trelleborgs Gummifabriks Aktiebolag.

3. *Styrelse.*

Efter vid föreningsstämman företagna kompletteringsval består styrelsen av följande ledamöter nämligen:

Direktören Gösta Hellgren,	vald till ordinarie stämma	1936,
Direktören Einar Hultman,	» » » »	1936,
Direktören Åke Nerell,	» » » »	1935,
Spårvägschefen O. Lange,	» » » »	1934,
Direktören C. A. Reuterswärd,	» » » »	1934.
Suppleanter äro:		
Direktören Hilding Ångström,	vald till ordinarie stämma	1935,
Direktören Erik Hjorth,	» » » »	1934.

Till ordförande har styrelsen utsett direktör Hellgren och till vice ordförande direktör Reuterswärd.

Sekreterare och kassaförvaltare är ombudsmannen i Aktiebolaget Stockholms Spårvägar Wilhelm Augustinsson.

4. *Kommittéer inom föreningen.*

- a) Kommittén för »*Spår och ledningar*»:
 - Spårvägschefen O. Lange, Hälsingborg, (sammankallande),
 - Baningenjören R. Gripe, Stockholm,
 - Majoren Viktor Stähle, Stockholm,
 - Ingenjören Anders Bergman, Malmö;
- b) Kommittén för »*Rullande materiel, verkstäder och hallar*»:
 - Direktören E. Hultman, Malmö, (sammankallande),
 - Maskiningenjören E. Engdahl, Stockholm,
 - Verkstadsingenjören C. A. Christensson, Göteborg,
 - Maskiningenjören J. Lindholm, Stockholm.

Adjungerad ledamot för bussfrågor är ingenjören vid Aktiebolaget Stockholms Spårvägars bussavdelning Thor Lange.

5. *Representanter i utländska föreningar m. m.:*

- a) Union Internationale de Tramways, de Chemins de Fer d'Intérêt Local et de Transports Publics Automobiles, Brüssel:
 - Direktören Gösta Hellgren, Stockholm.
- b) Fullmäktige i Sveriges Tekniskt Industriella Skiljedomsinstitut:
 - Direktören Gösta Hellgren, Stockholm, och
 - Direktören C. A. Reuterswärd, Göteborg,
 - med Direktören Åke Nerell, Stockholm, och
 - Spårvägschefen O. Lange, Hälsingborg,
 till suppleanter.

- c) Elektriska standardiseringskommitténs utskott för elektriskt banmaterial:

- Maskiningenjören E. Engdahl, Stockholm,
- Maskininspektören L. W. Stähle, Stockholm,
- Direktören Hilding Ångström, Uppsala, och
- Verkstadsingenjören C. A. Christensson, Göteborg.

6. *Räkenskaper.*

Följande sammandrag av föreningens räkenskaper utvisar den ekonomiska ställningen vid 1933 års början och slut.

Enligt 1932 års berättelse uppgingo tillgångarna den 31

december 1932 till Kr. 316:69

Inkomster år 1933:

Medlemsavgifter:

Ordinarie medlemmar	Kr. 5 150:—	
Extra medlemmar	» 160:—	
Passiva medlemmar	» 2 500:—	» 7 810:—
Ränta å kapital		» 7: 13
		<u>Kr. 8 133: 82</u>

Utgifter år 1933:

Kostnader för årsmötet i Malmö	Kr. 677: 01	
Årsskriften 1931 restlikvid	» 1 300:—	
Årsskriften 1932 à conto	» 2 391: 67	
Reseräkningar	» 1 219: 45	
Sekretariat, trycksaker, porton, telegram m. m.	» 1 167: 87	
Övriga omkostnader	» 338: 25	» 7 094: 25
Föreningens tillgångar den 31 december 1933	Kr. 1 039: 57	

Stockholm den 14 juni 1934.

Gösta Hellgren.

Ordförande.

Wilh. Augustinsson.

Sekreterare.

REVISIONSBERÄTTELSE.

Undertecknade, utsedda att granska Svenska Spårvägsföreningens räkenskaper under år 1933, vitsorda härmed, att dessa befunnits i god ordning och behörigen verifierade.

I styrelsens berättelse för 1933 intagen redogörelse beträffande inkomster och utgifter under året samt föreningens ekonomiska ställning vid årsskiftet överensstämmer med räkenskaperna.

Ansvarsfrihet för 1933 års förvaltning tillstyrkes.

Stockholm den 29 juni 1934.

Otto Westerberg.

J. A. Ericsson.